

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, दार्चुला

प.स. २०६३/०६४

च.नं.

मिति ::- २०६३/०२-३१

विषय :-मन्तव्य

शाखा तथ्याङ्क कार्यालयल दार्चुलाले, दार्चुला जिल्लाको भौतिक, प्राकृतिक, सामाजिक एवं जनसांख्यिक क्षेत्रको विवरण सर्वसाधारणलाई प्रदान गर्न उद्देश्यले जिल्ला वस्तुगत विवरण २०६१/०६२ प्रकाशित गर्न लागेकोमा मलाई अत्यन्त खुसी लागेको छ ।

कुनै पनि विकास सम्बन्धि कृयाकलाप संचालन गर्नका लागि भरपर्दो तथ्याङ्कको आवश्यकता पर्दछ । तथ्याङ्कको आधारमा योजनाको आवश्यकता एवं प्राथमिकता निर्धारण गरी विकास निर्माणका कार्यहरु संचालन गरिन्छ । जसले गर्दा विकास प्रक्रियामा आम जनताको सहभागितामा बृद्धि भै योजना कार्यान्वयनमा सफलता प्राप्त गर्न सकिन्छ ।

दार्चुला जिल्लाको वस्तुगत विवरण आगामी दिनमा यस जिल्लाको योजना तर्जुमा गर्ने कामका साथै यस जिल्ला प्रति जिज्ञासा राख्ने योजनाविद, विकासविद, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैह्र सरकारी संस्था, जिल्ला स्थित कार्यालय, शिक्षक, विधार्थि लगायत बौद्धिक जगतका लागि समेत यो पुस्तक उपयोगी हुने कुरामा विश्वस्त छु । अन्तमा जनशक्तिको कमीको बाबजुत यो वस्तुगत विवरण प्रकाशित गर्नु हुने शाखा तथ्याङ्क कार्यालय दार्चुलाका कार्यालय प्रमुख तथा अन्य सबै कर्मचारीहरुलाई धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

२०६३ जेष्ठ

(शिव राज जोशी)

का.मु.प्र.जि.अ.

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

दार्चुला

दुई शब्द

योजनाहरूको उद्देश्य पूर्तिका लागि तथा सफल कार्यान्वयनका लागि तथ्याङ्कका ठूलो महत्व हुन्छ । आधारभूत तथ्याङ्क कै आधारमा राष्ट्रिय तथा स्थानीय स्तरको वार्षिक योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा मुल्यांकन कार्यमा सहयोग मिल्दछ । सही र विश्वासिलो सूचना एवं-आधार नलिई तर्जुमा एवं कार्यान्वयन गरिएका जतिसुकै राम्रा कार्यहरू भए पनि प्रायः सफल हुदैनन् । कुनै विषय वा क्षेत्रसंग सम्बन्धित भरपर्दो तथ्याङ्कले त्यस विषयक्षेत्रको विभिन्न किसिमको जानकारी गराई त्यस क्षेत्रको समस्याको पहिचान हुन गई विकास योजनाको आवश्यकता एवं प्राथमिकता निर्धारण गर्न सजिलो हुन्छ । हुन त सही र विश्वसनिय तथ्याङ्क उत्पादन गर्ने काम पनि चुनौतिपूर्ण कार्य नै हो ।

विकेन्द्रीकरणको भावना अनुरूप विकास योजनाहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन एवं मूल्यांकन गर्न स्थानीय ईकाइहरूलाई जिम्मेवारी दिएको र ति ईकाइहरूको योजना तर्जुमा गर्दा आफ्नो क्षेत्रको भौगोलिक सामाजिक एवम् प्राकृतिक पक्षहरूलाई ध्यान दिनुपर्ने भएबाट तथ्याङ्कको महत्व स्पष्ट हुन्छ । यहि तथ्याङ्कलाई ध्यानमा राखी एवम् सर्वसाधारणको सुविधाको लागि केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागका साथै अन्य तथ्याङ्क उत्पादन गर्ने निकायहरूका विभिन्न प्रकाशनमा छरिएर रहेका दार्चुला जिल्ला सम्बन्धि आँकडाहरू एकिकृत रूपमा सरल ढंगले आँकडा राखि शाखा तथ्याङ्क कार्यालय दार्चुलाले जिल्ला वस्तुगत विवरण (म्फ्तचषत एचयार्षभ) २०६१/०६२ तयार पारी प्रथम पटक प्रकाशित गर्न थालेको छ । यो प्रथम प्रयास भएको साथै कार्यालयमा स्रोत र साधन सिमित हुँदा यसमा धेरै त्रुटि एवं कमि कमजोरी हुन सक्दछन् । यस्ता कमि कमजोरीहरूलाई आगामी प्रकाशनमा सुधार गरिने हुँदा अमूल्य सुभावा तथा सल्लाहका लागि सम्पूर्ण पाठकहरूमा हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

अन्तमा यो जिल्ला वस्तुगत विवरण तयार पार्ने क्रममा आवश्यक सूचना एवं तथ्याङ्क उपलब्ध गराई सहयोग गर्ने यस जिल्ला स्थित सरकारी गैह्र सरकारी तथा निजी संस्थाहरू प्रति आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु साथै यो विवरण तयार पार्ने काममा विशेष सहयोग पूर्याउने यस कार्यालयका गणक श्री गौर सिंह कार्की लगायतका कार्यलयका अन्य सबै कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद ।

लीलाधर भट्ट
कार्यालय प्रमुख
शाखा तथ्याङ्क कार्यालय

विषयसूची

क्र. सं.	विवरण	पेज नं.
१	परिचय	
२	भौगोलिक अवस्था	
१.२	हावापानी	
१.३	राजनैतिक विभाजन	
२	प्रमुख सामाजिक सूचकहरु	
२.१	आधारभूत जनसांख्यिक विवरण	
२.२	आधारभूत शैक्षिक विवरण	
२.३	आधारभूत स्वास्थ्य सम्बन्धि विवरण	
२.४	विभिन्न रोगहरु तथा मृत्यु सम्बन्धि विवरण	
३	भौतिक पूर्वाधारको विकासको अवस्था	
३.१	यातायात सम्बन्धि विवरण	
३.२	विद्युत, सिंचाई, वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धि विवरण	
३.३	संचार सम्बन्धि विवरण	
३.४	खानेपानी सम्बन्धि विवरण	
३.५	सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि विवरण	
३.६	शैक्षिक संस्था सम्बन्धि विवरण	
३.७	वित्त तथा सहकारी संस्था सम्बन्धि विवरण	
३.८	मनोरन्जनात्मक संस्था सम्बन्धि विवरण	
४.	प्राकृतिक श्रोत तथा वातावरण	
४.१	संरक्षित क्षेत्रहरु	
४.२	जलाधार क्षेत्रको विवरण	
४.३	वन जंगल सम्बन्धि विवरण	
४.४	खनिज साधन सम्बन्धि विवरण	
५.	रोजगार सम्बन्धि विवरण	
५.१	रोजगार	
५.२	पेशा अनुसार रोजगारको विवरण	
५.३	क्षेत्र अनुसार रोजगारको स्थिति	
५.४	लिङ्ग अनुसार सक्रियतादहरु	
५.५	अनौपचारिक क्षेत्र सम्बन्धि विवरण	
६.	जनसंख्या	
६.१	गा.वि.स.वार्ड अनुसार जनसंख्या समेत	
६.२	उमेर लिङ्ग अनुसार जनसंख्या विवरण	
६.३	जातजाति अनुसार जनसंख्या विवरण	
६.४	मातृभाषा अनुसार जनसंख्या विवरण	
६.५	साक्षरताको विवरण	

६.६	धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण
६.७	व्यक्तिगत घटना सम्बन्धि विवरण
७.	कृषि सम्बन्धि विवरण
७.१	प्रमुख वालीहरु
७.२	स्वामित्व र आकार अनुसार कृषि चलनको क्षेत्र
७.३	कृषि क्षेत्रमा संलग्न रोजगारीको विवरण
७.४	भू - उपयोगको अवस्था
७.५	पशुपन्छी सम्बन्धि विवरण
७.६	जैविक विविधता सम्बन्धि विवरण
७.७	रे.पो.अनुसार सामुदायिक वनको एकिकृत तथ्याङ्क
७.८	कृषि ऋण सम्बन्धि विवरण
८	उत्पादन र व्यापारीक प्रतिष्ठान
९.	सेवा सम्बन्धि जानकारी
१०.	शुसासन सम्बन्धि विवरण
११..	न्याय र कानून सम्बन्धि विवरण
१२.	विविध

खण्ड १ : परिचय

दार्चुला जिल्लाको संक्षिप्त परिचय :

नेपाल अधिराज्यको सुदूरपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत महाकाली अंचलमा पर्ने दार्चुला जिल्ला एक दुर्गम हिमाली जिल्ला हो । महाकाली अंचलका ४ जिल्लाहरू मध्ये यो सुदूर उत्तरमा पर्दछ । एशियाका दुई शक्तिशाली राष्ट्र भारत र चीनसंग यस जिल्लाको सिमाना जोडिएको छ । दार्चुला जिल्लाको नाम दार्चुला कसरी रहन गयो भन्ने सम्बन्धमा कुनै लिखित प्रमाण प्राप्त नभएतापनि विभिन्न किंबदन्तिहरू सुन्न पाईन्छन् । दार्चुला शब्द उच्चारण गर्दा दारचूला भए पनि स्थानीय भाषाको दुईवटा शब्द धार र चूला वाट विकसित भएको हो । स्थानीय भाषामा धारको अर्थ पहाडको अग्लो चुचुरो र चूलाको अर्थ चुल्हो हुन्छ । यस भेगमा खान पकाउन प्रयोग गरीने चुल्होहरू प्रायः एक समानका तिन ओटा ढुङ्गाहरूमा माटो पोतेर चुचुरो को आकारमा बनेका हुन्छन् । यसरी तिनै तिर चुचुरो (धार) जस्तो चुल्हो बनाई खान पकाउने ठाउँ भएकोले धारचूला नाम रहेको र धारचूला पछि अपभ्रम्स भई दारचूला र त्यसपछि दार्चुला वन्न गएको हो भन्ने एक थरिको भनाई रहेको छ ।

अर्को किम्बदन्ति अनुसार यहाँ स्थित तिन वटा पहाडका चुचुराहरू वर्तमानमा एक पहाड भारत र दुई वटा पहाड नेपाल मै रहेका छन् । फेदी वाट हेर्दा धार परेको जस्तो स्थानीय चुल्होको आकारमा चुचुरो देखिन्छ । प्राचिन कालमा व्याँस हिमालवाट व्याँस ऋषि तपस्या गरी फर्कदा यी तिन धारहरूको चुल्हो बनाई भात पकाई खाएको हुनाले यो ठाउँको नाम धारचूला रहन गएको र धारचूला शब्द अपभ्रंस भई दार्चुला रहेको हो भन्ने अर्को भनाई रहेको छ । दार्चुला जिल्लाको सिमाना चीनको तिब्बत क्षेत्र सित जोडिएको छ । तिब्बत संग व्यापार गर्ने यहाँको प्रमुख नाकाको रूपमा व्याँस क्षेत्र रहेको छ । व्याँसवाट तिब्बत क्षेत्रमा आवत जावत गर्दा एउटा भन्ज्याङ्ग पार गरी जानुपर्ने हुन्छ । जसलाई तिब्बति भाषामा “ला” भनिन्छ । यो भन्ज्याङ्ग तिब्बत सित व्यापार गर्ने द्वार (बाटो) भएकोले द्वार र ला शब्दहरू मिलि दार्चुला नाम रहन गएको हो भन्ने पनि अर्को भनाई पाईन्छ ।

१.१ क. भौगोलिक अवस्था :

१. अक्षांस २९ ° ३६' देखि ३० ° १५' उत्तर सम्म
देशान्तर ८० ° २२' देखि ८१ ° ०९' पूर्व सम्म
२. सिमाना :: पूर्व वङ्काङ्ग पश्चिम भारतको पिथौरागढ
उत्तर तिब्बत (चीन) दक्षिण बैतडी जिल्ला
३. क्षेत्रफल २३२२ वर्ग कि.मी.
४. औषत लम्वाई ९२.५ कि.मी
५. औषत चौडाई ४२.५ कि.मी
६. भौगोलिक विभाजन : भौगोलिक दृष्टिकोणले दार्चुला जिल्लालाई ४ भागमा बाड्न सकिन्छ ।
अ) नदिले बनाएको फाट तथा बेसीहरू आ) पहाडी भाग
इ) लेकाली भाग ई) हिमाली भाग

क) प्रमुख नदी ताल तलैया सम्बन्धि विवरण :

महाकाली, चौलानी, तिकरंखोला, कालागाड, नौगाड, थालीगाड, लास्कु खोला, भरतोला आदि ।

ख. प्रमुख धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्र

- १) अपी हिमाल ७३२ मी.(घुषा)
- २) व्यास हिमाल ६७७० (व्यास)
- ३) नाम्पा ६७५४ मी.(व्यास)
- ४) महलको भग्नावशेष (उकु)
- ५) सुरमासरोवर ताल (खण्डेश्वरी)
- ६) लिपु लेक ५००० मीटर
- ७) धर्मी गुफा (खण्डेश्वरी)

ग. व्यापारीक महत्वका स्थानहरु :- खलगा बजार, गोकुलेश्वर, तिङ्कर छाडरु, जोलजिवी, पस्ति, दल्लेख ।

ग.हावापानी तालिका नं.१.२.हावापानी

सि.नं.	महिना	औषत अधिकतम तापक्रम (डि.से.)	औषत न्युतम तापक्रम (डि.से.)	औषत वर्षा (मि.मि..)
१.	बैसाख	३०.८	१३.९	१००.४
२.	जेष्ठ	३३.०	१९.६	११५.४
३.	आषाढ	३२.७	२०.५	२६५.४
४.	श्रावण	३१.१	२२.२	७६८.२
५.	भाद्र	३२.०	२१.३	५७८.४
६.	आश्विन	३०.९	१९.९	३०७.२
७.	कार्तिक	२७.४	१४.१	४५.०
८.	मंसिर	२४.०	८.५	२.०
९.	पौष	१८.४	५.४	२२.०
१०	माघ	२०.५	३.८	०.०
११.	फाल्गुन	२०.६	६.४	१११.०
१२	चैत	२५.९	९.७	१४४.०

(स्रोत- कर्णाली पश्चिम राप्ती बेसिन कार्यालय सुर्खेत)

तालिका नं.१.३ राजनैतिक विभाजन (ईलाका र निर्वाचन क्षेत्र छुट्टिनेगरी)

सि.नं.	गा.वि.स.को नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मीटर)	सदरमुकाम सम्मको दूरी (कोषमा)
१.	ईयरकोट	२४८७५५४५	१०
२.	उकु	१९६४८९७५	११.५
३.	काटै	१३८१३५१५	१.५
४.	खण्डेश्वरी	४०५०१६३०	२३
५.	खरकाँडा	१४९६०३३५	१६.५
६.	खलंगा	२०००६२८५	०
७.	खार	१७३९५१२५	६
८.	ग्वानि	२५१३७६२०	१३
९.	गुल्जर	२८२७६६२५	१७
१०	गोकुलेश्वर	११०५३२८०	१७
११.	घुसा	२०२९७८७५	२६
१२.	छापरी	१०८६०१०००	१.५
१३.	तपोवन	१०६८२५९०	१६
१४.	डाडाकोट	१३३२६७९५	१४
१५.	दत्तु	१०८४६५०५	५
१६.	देथला	१७००२९०५	१३
१७.	धाप	३३५६३७६५	३.५
१८.	धारी	१७२५२१६५	४.५
१९.	धौला कोट	१२३१६९४०	८
२०	धुलीगडा	४११९९१६५	११
२१.	पिपलचौरी	९९४७५२५	७
२२.	व्यांस	२३९१६७५०	२८
२३.	ब्रह्मदेव	६३२७७८५	३
२४.	बोहरी गाउ	१८८९९०७०	१२
२५.	भगवती	१६७७९१९५	८.५
२६.	मालीकार्जुन	९४४८६४५	१०
२७.	राप्ला	२८४१८३४५	१३
२८.	रानिसिखर	१३४१३५५०	१४
२९.	रिठाचौपाता	२०२२५५८५	१४.५

३०.	लटिनाथ	२९९०३२७०	१५
३१.	लाली	२१५९२६२०	१६.५
३२.	शंकरपुर	१६४४६७१५	९.५
३३.	शिखर	१३३२९१५०	१५
३४.	सरमोली	१८८६४७६०	१४.५
३५.	सिप्टी	७७९८१२९५	११
३६.	सितौला	१४६८३११०	२१
३७.	सुन्सेरा	१८५९७५०५	१०
३८.	सेरी	१८६३०९५०	१३
३९.	हिकिला	११६४५५४०	६
४०.	हुती	६२७७८१०	६
४१.	हुनैनाथ	१०८३७०७०	११.५

स्रोत - नापी शाखा दार्चुला

संसदीय निर्वाचन क्षेत्र नं. १	न.पा. X
ईलाका ११	गा.वि.स ४१
	वडा. ३६९

खण्ड- २ प्रमुख सामाजिक सुचकहरु
तालिका नं.२ .१ आधारभुत जनसांख्यिक विवरण

सि.नं.	विवरण	ईकाई	मान
१.	महिलाको जनसंख्या	जना	६२२०५
२.	पुरुषको जनसंख्या	जना	५९७९१
३.	जम्मा जनसंख्या	जना	१२१९९६
४.	लैंगिक अनुपात	प्रतिसय महिलामा पुरुष	९६
५.	परिवार संख्या	संख्या	२१०२९
६.	औषत परिवार संख्या	जना	५.८०
७.	वार्षिक जनसंख्या वृद्धि	प्रतिसत	१.८२
८.	जनसंख्या दोब्बर हुन लाग्ने समय	वर्ष	३८
९.	जनघनत्व	जना/व.कि.मी	५३
१०.	शहरी जनसंख्या	प्रतिसत	-
११.	ग्रामिण जनसंख्या	प्रतिसत	१००
१२.	कोरा जन्मदर	प्रतिहजार	३३.१
१३.	कुल प्रजनन् दर	जना	४.१
१४.	औषत आयु (महिला)	वर्ष	६०.१
१५.	औषत आयु (पुरुष)	वर्ष	६०.७
१६.	औषत आयु (दुवै)	वर्ष	६०.४
१७.	कोरा मृत्युदर	हजारमा	९.६
१८.	शिशुमृत्युदर (१वर्ष भन्दा मुनिका)	हजारमा	६४.४
१९.	बालमृत्युदर (५ वर्ष भन्दा मुनिका)	प्रति हजार	९१.२
२०.	मातृ मृत्युदर	प्रतिलाख	५१५
२१.	विदेशी मुलुकमा जाने जनसंख्या	जना	४०५३
२२.	अपाङ्गको जनसंख्या	जना	६९१
२३.	आश्रित अनुपात	प्रतिसत	९३.०८
२४.	बाल आश्रित अनुपात	प्रतिसत	८०.०२
२५.	वृद्ध आश्रित अनुपात	अनुपात	१३.०६

स्रोत-रा.ज.ग.२०५८र जि.स्वास्थ्य कार्यलय दार्चुला

तालिका नं. २.२ -आधारभुत शैक्षिक विवरणहरु

तालिका नं. २.२ -आधारभुत शैक्षिक विवरणहरु आ.व.०६३/६४

सि.न.	विवरण	ईकाई	मान
१.	पुरुष शाक्षरता दर	प्रतिशत	५७.१७
२.	महिला शाक्षरता दर	प्रतिशत	२९.४७
३.	शाक्षरता दर (दुवै)	प्रतिशत	४३.२६
४.	लिङ्ग अनुसार प्रा.वि.मा कुल भर्नादर	प्रतिशत	-
	छात्र	प्रतिशत	५१.०५
	छात्रा	प्रतिशत	४८.९४
५.	लिङ्ग अनुसार प्रा.वि मा कुल भर्नादर	प्रतिशत	-
	छात्र	प्रतिशत	९१
	छात्रा	प्रतिशत	८४
६.	कक्षा १ मा भर्ना भई कक्षा ५ मा पुग्नेको अनुपात	प्रतिशत	८७
७.	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात	प्रतिशत	१:३४:१६
	प्रा.वि कुल भर्ना	दर	१२५
	नि.मा.वि कुल भर्ना	दर	१४५
८.	मा.वि तहमा कुल भर्ना	दर	१६४
९.	लिङ्गानुसार सबै तहमा शिक्षक हरु		
९.१	प्रा.वि		
	पुरुष	संख्या	६३९
	महिला	संख्या	१६२
९.२.	नि.मा.वि		
	पुरुष	संख्या	११५
	महिला	संख्या	७
९.३	मा. वि.तहमा		
	पुरुष	संख्या	१००
	महिला	संख्या	१

स्रोत - जि.शि.कार्यालय दार्चुला

तालिका नं.२.३:आधारभूत स्वास्थ्य सम्बन्धि विवरणहरु

सि.न.	विवरण	ईकाई	मान
१.	अस्पताल संख्या (एलोपेथिक, होमियो,युनानि, आर्युवेद)	संख्या	५
२.	नर्सिङ होम	संख्या	-
३.	मेडिकल कलेज	संख्या	-
४.	शैया (सबैको जम्मा)	संख्या	१५

५.	क्लिनिक	संख्या	२
६.	स्वास्थ्य केन्द्र	संख्या	११
७.	उप-स्वास्थ्य चौकी	संख्या	२९
८.	डाक्टर	संख्या	२
९.	नर्स अ.न.मि.	संख्या	१५
१०.	अ.हेव.हे.व.	संख्या	४७
११.	प्रति डाक्टर लाभान्वित जनसंख्या	संख्या	४६,०९०
१२.	ट्रैपार्डिटिस वि बाट संक्रमित,महिला	संख्या	-
१३.	ट्रैपार्डिटिस वि बाट संक्रमित,पुरुष	संख्या	-
१४.	खोप लगाईएका बालबालिका(किसिम अनुसार)	संख्या	-
	BCG	संख्या	३०६६
	DPT3	संख्या	२४२९
	POLIO	संख्या	२४२९
	Measles	संख्या	२५२७
	TT2	संख्या	९०२
१५.	परिवार नियोजनका प्रयोगकर्तादर CPR.AS%MWRA		२०.४६

तालिका नं.२.४.विभिन्न रोगहरु तथा मृत्यु सम्बन्धि विवरण

सि.न.	रोगको नाम	संक्रमित संख्या	कैफियत
१.	डायरिया लम्घ म्बचचजयभर्वा अबकभ	३१८८	
२.	दादुदा	-	
३.	ईन्सेफलाईटिस	-	
४.	मेनिनजाईटिस	-	
५.	कालाजर	-	
६.	मलेरिया	४२१	
७.	क्षयरोगीहरुको संख्या	१६४	
८.	एच.आई.भि./एडसबाट संक्रमित संख्या	२८९	RTI,STD only
९.	जिल्लामा हालसम्म एडसबाट मृत्यु हुनेको संख्या	-	

स्रोत:-जि.स्वास्थ्य कार्यालय दार्चुला

२.५ परिवार नियोजन साधन प्रयोग कर्ता :

क्र.स.	विवरण	नयाँ प्रयोग कर्ताको संख्या	हाल अपनाई रहेका
--------	-------	----------------------------	-----------------

		२० वर्ष मुनिका	२० वर्ष माथिका	२० वर्ष मुनिका	२० वर्ष माथिका
क.साधन अस्थायी					
१.	कण्डम	-	-	-	१७,८३७ थान
२.	पिल्स	१२	५५६	१२	३३३
३.	डिपोप्रोनेप	२७	९६७	२७	१८६३
४.	आई.यु.डी.	-	-	-	-
५.	नरप्लान्ट	-	-	-	-
ख.साधन स्थायी					
१.	मिनिल्याय	-	-	-	-
२.	ल्याप्रोस्कोपी	-	-	-	-
३.	भ्यासेक्टोमी	-	३०७	-	२१०५

श्रोत:-जि.स्वा.ज.दार्चुला

खण्ड ३ भौतिक पूर्वाधारको विकासको अवस्था
तालिका नं.३.१: यातायात सम्बन्धि विवरण

सि.न.	विवरण	ईकाई	मान	कैफियत
१.	सडक यातायातको पहुँच पुगेको गा.वि.स.को संख्या	संख्या	८	
२.	सडक लम्वाई	कि.मी.	७२	
	क.कालो पत्रे	कि.मी.	-	
	ख.ग्राभेल	कि.मी.	-	
	ग.कच्ची	कि.मी.	७२	
३.	देथला-खलंगा ग्रामिण सडक	कि.मी.	४४.१३६	
४.	खलंगा-गोकुले घोरेटो बाटो	कि.मी.	५१	
५.	गोकुले- लटीनाथ घोरेटो बाटो	कि.मी.	३५	
६.	खलंगा-तिंकर घोरेटो बाटो	कि.मी.	८०	
७.	हवाई मैदान	संख्या	१	हाल संचालन नरहेको

स्रोत-जि.वि.स.दार्चुला

तालिका नं.३.२: विधुत, सिँचाई,वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धि विवरण

सि.न.	विवरण	ईकाई	मान	कैफियत
१.	विधुत लाभान्वित परिवार	प्रतिशत	५.८६	
२.	विधुत पुगेको गा.वि.स.	संख्या	७	
३.	विधुत प्रणाली	क्षमता (कि.वा.)	२५०	
	क.साना	संख्या	१	
	ख.मझौला	संख्या	-	
	ग.ठुला	संख्या	-	
	घ.डिजेल प्वाइँट	संख्या	-	
	ङ.जैविक उर्जा प्लान्ट	संख्या	-	
	च.सौर्य उर्जा	संख्या	-	
४.	सिँचित क्षेत्रफल	हेक्टर	३२४५	

स्रोत :-दार्चुला कृषि विकास कार्यक्रम तथा तथ्याङ्क एक भलक २०६१/०६२

तालिका नं ३.३ सँचार सम्बन्धि विवरण

सि.न.	विवरण	ईकाई	मान	कैफियत
१.	बितरित टेलिफोन	संख्या	१८६	
२.	टेलिफोन पुगेको गा.वि.स.	संख्या	१	
३.	ईन्टरनेट सेवा प्रदायक	संख्या	-	
४.	ईन्टरनेट ग्राहक	संख्या	-	
५.	केबुल अपरेटर	संख्या	१	
६.	केबुल च्यानल ग्राहक	संख्या	१७५	
७.	हुलाक कार्यालय			
	क.जिल्ला हुलाक कार्यालय	संख्या	१	
	ख.ईलाका हुलाक कार्यालय	संख्या	१०	
	ग. अतिरिक्त हुलाक कार्यालय	संख्या	३२	
	घ.छोटी हुलाक कार्यालय	संख्या	-	

स्रोत :-जि.हु.का दार्चुला

तालिका नं ३.४ खानेपानी सम्बन्धि विवरण

सि.न.	विवरण	ईकाई	मान	कैफियत
१.	गा.वि.स.मा. पिउने पानीको सुविधा भएको	संख्या	४१	गा.वि.स.
२.	पिउने पानी लाभान्वित परिवार	प्रतिशत	५६ %	खानेपानी योजना वाट लाभान्वित

स्रोत :-खानेपानी तथा सरसफाई सब डिभिजन कार्यालय दार्चुला

तालिका नं ३.५ सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि विवरण

सि.न.	विवरण	ईकाई	मान	कैफियत
१.	अनाथालय	संख्या	-	
२.	अपाङ्ग पुर्नस्थापना केन्द्र	संख्या	-	
३.	मानसिक अस्पताल	संख्या	-	
४.	वृद्धाश्रमको संख्या	संख्या	-	

तालिका नं ३.६ शैक्षिक संस्था सम्वन्धि विवरण

सि.न.	विवरण	ईकाई	मान	कैफियत
१.	प्राथमिक विद्यालय	संख्या	२३६	
२.	निम्न माध्यमिक विद्यालय	संख्या	३९	
३.	माध्यमिक विद्यालय	संख्या	३६	
४.	उच्च माध्यमिक विद्यालय	संख्या	१०	
५.	क्याम्पस	संख्या	१	
६.	विश्वविद्यालय	संख्या	-	
७.	निजि विद्यालय	संख्या	४	

स्रोत :-जि.शि.का.दार्चुला

तालिका नं ३.७ वित्त तथा सहकारी संस्था सम्वन्धि विवरण

सि.न.	विवरण	ईकाई	मान	कैफियत
१.	जम्मा वैकं	संख्या	२	
२.	विकास वैकं	संख्या	१	
३.	वाणिन्य वैकं	संख्या	१	
४.	वित्त कम्पनि	संख्या	-	
५.	सहकारी	संख्या	७	

स्रोत :-दार्चुला कृषि विकास कार्यक्रम तथा तथ्याङ्क एक भलक २०६१/०६२ तथा सहकारी कार्यालय वैतडी ।

तालिका नं ३.८ मनोरन्जनात्मक संस्था सम्वन्धि विवरण

सि.न.	विवरण	ईकाई	मान	कैफियत
१.	सार्वजनिक उद्यान	संख्या	-	
२.	चलचित्र मन्दिर	संख्या	-	
३.	स्वास्थ्य क्लब	संख्या	-	
४.	साईवर क्याफे	संख्या	-	
५.	स्नुकर/पुल हाउस	संख्या	१	
६.	स्वीमिड क्लब	संख्या	-	
७.	जिम हाउस	संख्या	-	
८.	मसाज सेन्टर	संख्या	-	

खण्ड ४ प्राकृतिक श्रोत तथा वातावरण

तालिका नं ४.१ संरक्षित क्षेत्रहरु

सि.न.	संरक्षित क्षेत्रको नाम	क्षेत्रफल
१.	-	-

तालिका नं ४.२ जलाधार क्षेत्रको विवरण

सि.न.	उप जलाधार क्षेत्रको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	उपजलाधार क्षेत्रमा पर्ने गा.वि.स.हरु
१.	खलंगा (धौलीगाड र आसपास)	२०.००	खलंगा
२.	थालिगाड	४०.१६	खलंगा, धाप, धुलीगडा
३.	काकाड गाड	२५.०४	धाप, दत्तु
४.	भरतोला गाड	४४.२६	भगवति, ,मालिकार्जुन शंकरपुर
५.	पन्तपाली गाड	२३.६५	उकु, शंकरपुर
६.	हर्दो गाड	२६.४६	उकु, डाडाकोट, हुनैनाथ, लाली
७.	लालीकी गाड	३८.१२	डाडाकोट, हुनैनाथ, लाली शंकरपुर, खरकडा
८.	त्रिशुलि गाड	२८.३५	लाली, रिठाचौपाता, समौली
९.	अंकुर गाड	३२.९०	रिठाचौपाता, बोहरीगाड
१०.	गोकुलीया गाड	२६.००	गोकुलेश्वर, ग्वानि, बोहरीगाड
११.	ओसीला गाड	३४.५०	रानिशिखर, देथला, गोकुलेश्वर, ग्वानी
१२.	गडी गाड	२८.९८	खार, देथला
१३.	लास्कुगाड	४०.००	छापरी ,काटै, खलंगा
१४.	निजाड गाड	२७.८८	छापरी, ब्रहमदेव, धारी
१५.	काला गाड	४८.५१	ब्रहमदेव, धारी ,हिकिला, पिपलचौरी
१६.	धौलाकोट गाड	१९.३७	धौलाकोट, हुति, पिपलचौरी
१७.	लाक्सेरी जात्रा	५४.६५	ईयरकोट, सितौला
१८.	नौ गाड	४३.१६	धुलीगडा, खार, ईयरकोट, सिप्टी
१९.	होपरी गाड	५७.५०	धुलीगडा, देथला, सिप्टी
२०.	चकमल खोला	३४.४९	धुलीगडा, देथला रानिसिखर, शिखर
२१.	काँचुली गाड	४८.९८	लटीनाथ, शेरी, सिखर, सितौला, तपोवन
२२.	जाही खोला	४४.२५	लटीनाथ, सितौला, तपोवन
२३.	गुल्जर गाड	६८.६७	गुल्जर
२४.	रुगरु गाड	८०.८०	सितौला, तपोवन, गुल्जर, घुसा

२५.	चुमचुम गाड	६५.५२	सितौला, घुसा
२६.	मकरी गाड	३६.०७	खण्डेश्वरी, गुल्जर
२७.	जमियाखानि खोला	७६.०७	खण्डेश्वरी
२८.	क्षेत्ति गाड	७३.४	खण्डेश्वरी, घुसा
२९.	धर्म गाड	३४.६५	घुसा, खण्डेश्वरी
३०.	गोला गाड/ ल्वाँन्थी	६५.३६	घुसा
३१.	सुन्सेरा खोला	५१.१९	सुन्सेरा
३२.	फतांग खोला	८२.३७	सुन्सेरा, राप्ला, सितौला

स्रोत :- जिल्ला भु - संरक्षण कार्यालय दार्चुला वार्षिक प्रतिवेदन २०६३/६४

तालिका नं ४.३ वन जङ्गल सम्बन्धि विवरण

सि.न.	वनको नाम	संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	लाभान्वित जनसँख्या
१.	सामुदायिक वन	२३२	२०,०६४.२५	९१,५५४
२.	धार्मिक वन	-	-	
३.	कबुलियत वन	-	-	
४.	निजि	१	१.४७	
५.	राष्ट्रिय वन	-	७४,५७४.९	

स्रोत :- जिल्ला वन कार्यालय दार्चुला विश्लेषण प्रतिवेदन २०६३/६४

तालिका नं ४.४ खनिज साधन सम्बन्धि विवरण

सि.न.	खनिज साधनको नाम	स्थान	कैफियत
१.	-	-	
२.	-	-	

खण्ड ५ : रोजगार सम्बन्धि विवरण

तालिका नं.५.१: रोजगार

सि.नं.	विवरण	एकाई	मान	कैफियत
१.	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या	प्रतिशत	६६.२४	
२.	औषत ज्याला पुरुष (कृषि)	प्रतिदिन	१००	
३.	औषत ज्याला महिला (कृषि)	प्रतिदिन	१००	
४.	औषत ज्याला पुरुष (गैर कृषि)	प्रतिदिन	१६०	
५.	औषत ज्याला महिला (गैर कृषि)	प्रतिदिन	१२०	

स्रोत : के.त.वि.द्वारा संकलित

तालिका नं.५.२:: पेशा अनुसार रोजगारको विवरण ।

सि.नं.	विवरण	एकाई	मान
१.	विधायक उच्च अधिकारी तथा प्रबन्धकहरु	संख्या	७६
२.	विशेषज्ञहरु	संख्या	१३८२
३.	प्रावधिक तथा सहायकविज्ञहरु	संख्या	२९८
४.	कार्यालय सहायकहरु तथा क्लर्क	संख्या	७९६
५.	सेवा गर्ने तथा पसल र बजारमा विक्रि गर्ने कामदारहरु	संख्या	१४११
६.	कृषि वन तथा माछा पालन सम्बन्धि दक्ष तथा अर्ध दक्ष कामदारहरु	संख्या	५३५२२
७.	शिल्प कारीगरी र सम्बन्धित व्यावसायका कामदारहरु	संख्या	२१४७
८.	संयन्त्र तथा यन्त्र वा मेसिन चालक एवं संयोजनकर्ताहरु	संख्या	८२
९.	सामान्य प्राथमिक पेशाहरु	संख्या	३४५६
	जम्मा	संख्या	६३१७०

स्रोत:- National Report के.त.वि.।

तालिका नं.५.३: क्षेत्र अनुसार (By industry) रोजगारीको स्थिति ।

सि.नं.	विवरण	एकाई	मान
१.	कृषि तथा वन	संख्या	५४९७५
२.	माछापालन व्यावसाय	संख्या	९
३.	खानी तथा उत्खनन्	संख्या	२६
४.	औद्योगिक प्रशोधन उद्योग	संख्या	२०६१
५.	विद्युत पानी तथा ग्याँस	संख्या	८७७
६.	निर्माण	संख्या	६१३
७.	थोक तथा खुद्रा व्यापार	संख्या	१२५५
८.	होटल तथा रेस्टुरेन्ट	संख्या	१२७
९.	यातायात गोदाम तथा संचार	संख्या	२७६
१०.	आर्थिक मध्यस्तता	संख्या	२५

११.	रियल स्टेट भाडा तथा व्यवसायिक क्रियाकलाप	सख्या	२५
१२.	सार्वजनिक प्रशासन तथा सामाजिक सुरक्षा	सख्या	१०१२
१३.	शिक्षा	सख्या	१३२५
१४.	स्वास्थ्य तथा सामाजिक सुरक्षा	सख्या	१४४
१५.	अन्य सामुदायिक, सामाजिक तथा व्यक्तिगत सेवा सम्बन्धि क्रियाकलाप	सख्या	१८५
१६.	कामदार राखेका निजि परिवारहरु	सख्या	४९
१७.	अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था र निकायहरु	सख्या	५८
१८.	नखुलेको	सख्या	१२७

स्रोत:- National Report के.त.वि.

तालिका नं.५४.: लिङ्ग अनुसार सक्रियतादरहरु

१० वा १० वर्ष भन्दा माथिका आर्थिक रूपले सक्रिय/निष्क्रिय जनसंख्या

सि.न.	ग.वि.स.को नाम	जम्मा			आर्थिक रूपले सक्रिय			आर्थिक रूपले सक्रिय		
		जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
१	ईयरकोट	१३१३	६२२	६९१	१०९५	५२७	५६८	२१७	९४	१२३
२.	उकु	३०८२	१४४८	१६३४	१९०८	९०८	१०००	११७४	५४०	६३४
३.	काँटे	२१३८	१०८७	१०५१	१५४३	७५१	७९३	५९५	३३६	२६९
४.	खण्डेश्वरी	१८३०	९५४	८७६	१५३६	८०४	७३२	२९४	१५०	१४४
५.	खरकाँडा	२०६४	८५८	१२०६	१६१६	६४७	९७०	४४७	२११	२३६
६.	खलंगा	४१३८	२१९२	१९४६	२७९३	१५९९	११९४	१४२४	५९३	८३१
७.	खार	२५१३	१२६०	१२५३	२१००	९७४	११२६	४१२	२८५	१२७
८.	ग्वानी	३०१४	१४५२	१५६२	२५३१	११८९	१३४२	४८३	२६३	२२०
९.	गुल्जर	२६००	१२९०	१३१०	१८१८	९१४	९०४	७८३	३७६	४०७
१०.	गोकुलेश्वर	२५८९	१३२१	१२६८	१७३५	८१४	९२१	८५३	५०६	३४७
११.	घुसा	८२६	३८५	४४१	६६९	३३५	३३४	१५७	५०	१०७
१२.	छापरी	२१०१	९८०	११२१	१८९५	८५७	१०३८	२०६	१२३	८३
१३.	तपोवन	१५७४	७२९	८४५	९९८	४१३	५८६	५७६	३१६	२६०
१४.	डाडाकोट	१५१५	६६८	८४७	१०२६	४२१	६०५	४८९	२४७	२४२
१५.	दत्तु	१७५३	७७४	९७९	१०८२	४७०	६१२	६७१	३०४	३६७
१६.	देथला	२५७१	११९४	१३७७	१५५६	७७५	७८१	१०१६	४२०	५९६
१७.	धाप	३६६९	१६९५	१९७४	२३५२	९९२	१३६०	१३१६	७०३	६१३
१८.	धारी	२९०३	१३७०	१५३३	२१८८	९८३	१२०५	७१४	३८६	३२८
१९.	धौलाकोट	१८८१	९३३	९४८	१७७३	८८७	८८६	१०८	४६	६२
२०.	धुलिगडा	२६३०	१२५६	१३७४	२०६८	९७०	१०९८	५६२	२८६	२७६
२१.	पिपलचौरी	१६८०	७७९	९०१	१३४१	७०३	७३८	३४०	१७७	१६३
२२.	ब्याँस	५११	२९७	२१४	४०६	२४८	१५८	१०५	४९	५६
२३.	ब्रह्मदेव	१५१२	७४६	७६६	९६०	४६४	४९६	५५२	२८२	२७०
२४.	बोहरीगाँउ	२९१८	१४२७	१४९१	१९२५	९७५	९५०	९९२	४५२	५४०

२५.	भगवती	२२६९	१०६२	१२०७	१५८९	७११	८७८	६८०	३५१	३२९
२६.	मालिकार्जुन	१७२५	८४२	८८३	१२२६	५६०	६६६	४९८	२८२	२१७
२७.	राप्ता	९६९	४७३	४९६	८१७	३९१	४२६	१५२	८२	७०
२८.	रानीशिखर	१७०५	८८६	८१९	१०४१	५५४	४८७	६६४	३३२	३३२
२९.	रिठाचौपाता	३५१४	१६७८	१८३६	२३०५	११००	१२०५	१२०९	५७८	६३१
३०.	लटीनाथ	२७७६	१२९३	१४८३	२१२४	९५९	११६५	६५२	३३४	३१८
३१.	लाली	२२५९	१०१५	१२४४	१४६९	६६३	८०६	७९०	३५२	४३८
३२.	शंकरपुर	२३४२	१११८	१२२४	१५५०	६६७	८८३	७९२	४५१	३४१
३३.	शिखर	१७०२	८३०	८७१	११९४	५६२	६३२	५०७	२६८	२३९
३४.	समौली	३१६४	१४३१	१७३३	२३५२	१०२७	१३२५	८०१२	४०४	४०८
३५.	सिप्टी	२६४६	१३४१	१३०५	२६१३	१३१६	१२९७	३४	२६	८
३६.	सितौला	१७७२	८७१	९०१	१२३९	६३१	६०८	५३२	२३९	२९३
३७.	सुनसेरा	२३३३	११७८	११५५	१९६१	९५०	१०११	३७१	२२८	१४३
३८.	सेरी	१३८४	७४५	६३९	९८१	५४१	४४०	४०४	२०४	२००
३९.	हिकिला	१९४३	९५२	९९१	१३५२	६६४	६८८	५९१	२८८	३०३
४०.	हुति	१९०८	९००	१००८	१३१५	५७६	७३९	५९३	३२४	२६९
४१.	हुनैनाथ	१२१८	५४६	६७३	९२३	४११	५१२	२९५	१३५	१६०

स्रोत :- Population census 2001 – Selected tables

तालिका नं. ५.५ अनौपचारिक क्षेत्र (Informal sector activities) सम्बन्धि विवरण

सि.नं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१.	साना उद्योग	१०७८	
२.	व्यापार व्यावसाय	९०४	
३.	यातायात व्यावसाय	१३२	
४.	सेवा व्यावसाय	१४९७	
५.	अन्य	३३७	
६.	जम्मा	३९४८	

स्रोत :- National Report के.त.वि.

खण्ड ६ : जनसँख्या

तालिका नं. ६.१.: गा.वि.स.को वार्ड अनुसार जनसँख्या (लिङ्ग खुले गरि) परिवार संख्या समेत
१. गा.वि.स. उकु २. गा.वि.स. ईयरकोट

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसँख्या	पुरुष	महिला	वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसँख्या	पुरुष	महिला
१.	१०३	५४२	२४३	२९९	१.	४२	२९४	१३९	१५५
२.	५८	३४९	१७०	१७९	२.	३९	२१८	१११	१०७

३.	७९	५२४	२४७	२७७
४.	९६	४९०	२२३	२७६
५.	७१	४३२	२२६	२०६
६.	६४	३३२	१५३	१७९
७.	६२	३९०	१८१	२०९
८.	४०	२१२	९९	११३
९.	९५	६६०	३३५	३२५
जम्मा	६६८	३९३१	१८७७	२०५४

३. गा. विस. काटै

३.	२०	१०९	५४	५५
४.	४६	३१५	१५८	१५७
५.	४१	२७१	१३५	१३६
६.	४१	२७७	१३१	१४६
७.	४५	३०५	१५०	१५५
८.	३१	१९१	१०२	८९
९.	१८	१२८	६१	६७
जम्मा	३२३	२१०८	१०४१	१०६७

४. गा. वि. स. खण्डेश्वरी

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१.	२९	१८३	८९	९४
२.	५५	३०३	१५०	१५३
३.	७६	४६२	२३५	२२७
४.	७९	५१२	२४४	२६८
५.	७९	४७७	२४२	२३५
६.	४२	२४०	१२१	११९
७.	२५	१५४	८२	७२
८.	३५	२२२	१०४	११८
९.	५९	३१२	१६०	१५२
जम्मा	४७९	२८६५	१४२७	१४३८

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१.	४४	२७९	१४७	१३२
२.	५४	४५३	२४१	२१२
३.	२६	१४३	७२	७१
४.	३६	२५६	१३४	१२२
५.	३७	२६०	१३३	१२७
६.	४५	३०२	१५३	१४९
७.	५३	३४४	१८३	१६१
८.	५१	३५३	१६८	१८५
९.	३०	१८७	१०५	९२
जम्मा	३७६	२५८७	१३३६	१२५१

५. गा. वि. स. खरकडा

६. गा. वि. स. खलंगा

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	५०	२७२	१११	१६१
२	४२	२३४	११०	१२४
३	४९	३१९	१५८	१६१
४	७३	३६५	१६५	२००
५	४१	२४२	९८	१४४
६	४०	२३६	१०३	१३३
७	७७	४५८	१९९	२५९

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	८४	५०९	२४४	२६५
२	२३०	१०३४	५५८	४७६
३	३८	२१५	१०३	११२
४	२१९	८०७	४५१	३५६
५	२९८	१२९१	६९७	५९४
६	७६	४५३	२३४	२१९
७	८०	५०१	२३४	२६७

८	५६	२९०	१२१	१६९	८	७७	४८८	२४६	२४२
९	१००	५५८	२६६	२९२	९	७१	४६६	२३७	२२९
जम्मा:-	५२८	२९७४	१३३१	१६४३	जम्मा :-	११७३	५७६४	३००४	२७६०

७ गा.वि.स. खार

८ गा.वि.स. ग्वानि

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	४३	२२८	१२५	१०३	१	१०३	५७८	२८१	२९७
२.	४१	२४८	११७	१३१	२.	८०	४६९	२४७	२२२
३	५०	२६४	१४२	१२२	३	७५	४०९	२०४	२०५
४	७१	४१०	१९९	२११	४	७९	४४२	२०७	२३५
५	१६२	९२३	४८४	४३९	५	१०३	५७०	२८०	२९०
६	५९	३५६	१८०	१७६	६	१०८	५८५	२९५	२९०
७	८५	५३९	२८०	२५९	७	४८	२८९	१४९	१४०
८	६२	३८२	१९१	१९१	८	८८	५१७	२६२	२५५
९	५०	३१६	१६३	१५३	९	६५	३३७	१६२	१७५
जम्मा:-	६२३	३६६६	१८८१	१७८५	जम्मा :-	७४९	४१९६	२०८७	२१०९

९.गा.वि.स. गुल्जर

१०.गा.वि.स. गोकुलेश्वर

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	१०२	६६०	३५८	३०२	१	३१	१६६	८९	७७
२.	५९	३५६	१७६	१८०	२.	४१	२०९	९५	११४
३	५१	२८५	१४८	१३७	३	५४	३६०	१८७	१७३
४	४२	३१०	१४२	१६८	४	११८	४६८	२६०	२०८
५	४४	२८१	१३३	१४८	५	७१	३९७	१८७	२१०
६	५६	३३८	१७८	१६०	६	१२०	६९३	३३३	३६०
७	६६	३८८	१८२	२०६	७	७२	४०१	१९८	२०३
८	५८	३१३	१४४	१६९	८	४८	२९१	१५४	१३७

९	१०६	७१७	३६९	३४८	९	७६	४६२	२२३	२३९
जम्मा:-	५८४	३६४८	१८३०	१८१८	जम्मा:-	६३१	३४४७	१७२६	१७२१

११. गा.वि.स. घुसा

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	२१	१४३	७१	७२
२.	३०	२३७	११६	१२१
३	१७	१३६	७५	६१
४	१२	१०२	४७	५५
५	२०	१२८	५९	६९
६	१७	१०८	५९	४९
७	१६	९८	५०	४८
८	१६	९०	५१	३९
९	३३	२९१	१२७	१२४
जम्मा:-	१८२	१२९३	६५५	६३८

१२ गा.वि.स. छापरी

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	१७	१०८	५५	५३
२.	३९	२५१	१२१	१३०
३	६५	३९०	१९४	१९६
४	३९	२३६	१३३	१०३
५	५९	३६५	१७३	१९२
६	७०	४३३	२३०	२०३
७	६१	४०३	१९२	२११
८	८३	४८४	२४१	२४३
९	२१	१३८	७२	६६
जम्मा:-	४५४	२८०८	१४११	१३९७

१३ गा.वि.स. तपोवन

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	५६	३०६	१५६	१५०
२.	५२	३०६	१५७	१४९
३	२८	१८२	८१	१०१
४	२०	११६	५३	६३
५	६८	३७७	१७७	२००
६	३१	१८५	८९	९६
७	२१	१२२	५९	६३
८	४१	२६६	१४१	१२५
९	४०	२५५	१२६	१२९
जम्मा :-	३५७	२११५	१०३९	१०७६

१४ गा.वि.स. डाडाकोट

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	५२	३०५	१४०	१६५
२.	३८	१८०	७८	१०२
३	४६	२२२	९१	१३१
४	२०	१२७	४८	७९
५	२८	१५८	७१	८७
६	३४	२०३	१०४	९९
७	५४	३२८	१६६	१६२
८	३३	१९७	९९	९८
९	५३	३२६	१५५	१७१
जम्मा:-	३५८	२०४६	९५२	१०९४

१५ गा.वि.स. दत्त

१६ गा.वि.स. देथला

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	४०	२३२	१०९	१२३	१	४४	२४२	१०८	१३४
२.	५२	२९८	१४४	१५४	२.	५१	३१२	१५४	१५८
३	४७	२५७	११८	१३९	३	४६	३४९	१६२	१८७
४	३९	२०७	९२	११५	४	६२	३७४	१७०	२०४
५	५८	३२३	१५०	१७३	५	१०९	६२९	३१३	३१६
६	५४	२९९	१२९	१७०	६	४४	२७०	११८	१५२
७	३५	१९६	९०	१०६	७	९५	५५३	२६१	२९२
८	३९	१९०	८७	१०३	८	१०१	५७२	२६४	३०८
९	४१	२२९	११०	११९	९	४८	२७४	१३१	१४३
जम्मा :-	४०५	२२३१	१०२९	१२०२	जम्मा:-	६००	३५७५	१६८१	१८९४

१७ गा.वि.स.घाप

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	७०	४३२	१९६	२३६
२.	१०९	६५९	३२०	३३९
३	६६	३९८	१८२	२१६
४	९३	५४०	२६८	२७२
५	११५	६६०	३०५	३५५
६	३४	२३५	१२२	११३
७	१४१	९४२	४५३	२८९
८	७९	४४९	२१५	२३४
९	७९	५७३	२८४	२८९
जम्मा :-	७८६	४८८८	२३४५	२५४३

१६ गा.वि.स धारी

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	४४	२५३	११३	१४०
२.	१०३	५४८	२५६	२९२
३	९२	५४३	२९३	२५०
४	५५	३०९	१४७	१६२
५	७३	४०२	१९१	२११
६	५१	२९९	१५१	१४८
७	९६	५३५	२७७	२५८
८	५७	३६७	१८२	१८५
९	१००	६४३	३१४	३२९
जम्मा:-	६७१	३८९९	१९२४	१९७५

१९ गा.वि.स.धौलाकोट

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	५०	३२७	१६२	१६५
२.	४७	२९७	१५२	१४५

२० गा.वि.स धुलिगडा

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	८६	४८०	२३१	२४९
२.	३६	२१३	१०९	१०४

३	६१	३८०	१९१	१८९	३	१७१	१०५६	५०४	५५२
४	७३	४४७	२४५	२०२	४	३९	२०३	१०८	९५
५	५३	३२८	१५९	१६९	५	२८	१५१	६७	८४
६	२५	१६२	७२	९०	६	२९	१५४	७७	७७
७	२९	१६८	८९	७९	७	११८	७३६	३६१	३७५
८	२९	१८०	८३	९७	८	५६	३३७	१७१	१६६
९	४४	२९२	१३६	१५६	९	७१	४०२	१८६	२१६
जम्मा :-	४११	२५८१	१२८९	१२९२	जम्मा:-	६३४	३७३२	१८१४	१९१८

२१ गा.वि.स.पिपलचौरी

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	४८	२७५	१३१	१४४
२	३५	२३४	१०८	१२६
३	५७	३४९	१७७	१७२
४	२८	१५१	७५	७६
५	४४	२४४	१०८	१३६
६	३८	२५४	१२४	१३०
७	४१	२४०	१२०	१२०
८	२७	१७९	८८	९१
९	२९	२११	१०६	१०५
जम्मा :-	३४७	२१३७	१०३७	११००

२२ गा.वि.स.ब्याँस

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	१६	७७	३८	३९
२	१३	५४	२२	३२
३	१६	६९	३४	३५
४	२८	१२३	६४	५९
५	१६	६६	३५	३१
६	२१	७८	४२	३६
७	२२	१०५	५१	५४
८	९	४०	१७	२३
९	८	४१	२३	१८
जम्मा:-	१४९	६५३	३२६	३२७

२३ गा.वि.स.ब्रह्मदेव

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	३०	१९८	९९	९९
२	४५	२६४	१४०	१२४
३	४३	२३७	११४	१२३
४	५०	२९३	१४३	१५०
५	२८	१७८	८७	९१
६	२५	१६६	८५	८१

२४ गा.वि.स.वोहरीगाँउ

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	१३५	७९४	३९४	४००
२	६३	३६४	१७१	१९३
३	५३	३४१	१६१	१८०
४	५४	३३२	१५७	१७५
५	९९	५५७	२५७	३००
६	४७	२४३	११४	१२९

७	४५	३००	१४६	१५४	७	६८	३६५	१७८	१८७
८	३०	१९६	१००	९६	८	९४	५०५	२५४	२५१
९	२३	१५६	७४	८२	९	६३	३६३	१७२	१९१
जम्मा	३१९	१९८८	९८८	१०००	जम्मा:-	६७६	३८६४	१८५८	२००६

२५ गा.वि.स.भगवती

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	७१	४४४	२१९	२२५
२	६१	३७५	१८०	१९५
३	५८	३४०	१६१	१७९
४	८७	४५०	२२९	२२१
५	६६	३४८	१७८	१७०
६	५०	२५०	१११	१३९
७	५४	३०४	१५९	१४५
८	३७	१९९	८६	११३
९	६२	३२६	१६७	१५९
जम्मा	५४६	३०३६	१४९०	१५४६

२६ गा.वि.स.मालिकार्जुन

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	७९	३८९	१९०	१९९
२	३५	१९७	९९	९८
३	२७	१५२	७८	७४
४	४४	२३५	१२७	१०८
५	२४	१२०	५६	६४
६	४५	२३४	११२	१२२
७	५०	२६५	१३२	१३३
८	६२	३१०	१५९	१५१
९	५६	३४७	१७०	१७७
जम्मा:-	४२२	२२४९	११२३	११२६

२७ गा.वि.स.राप्ला

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	१८	७०	४५	२५
२	१६	८७	४८	३९
३	११	५१	२७	२४
४	२७	१२९	७१	५८
५	४९	२७९	१४१	१३८
६	१४	९३	३७	५६
७	२४	१२०	६०	६०
८	४३	२४७	१२७	१२०
९	२५	१३१	५७	७४

२८ गा.वि.स.रानीशिखर

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	४८	३०५	१४३	१६२
२	४६	२७८	१३३	१४५
३	३९	२३७	११६	१२१
४	४८	३२१	१५२	१६९
५	३४	१८२	९९	८३
६	४३	२५९	१२५	१३४
७	४७	२७८	१३३	१४५
८	३०	१८६	८८	९८
९	३९	२४१	१२०	१२१

जम्मा :-	२२७	१२०७	६१३	५९४	जम्मा:-	३७४	२२८७	११०९	११७८
----------	-----	------	-----	-----	---------	-----	------	------	------

२९ गा.वि.स.रिठाचौपाता

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	८६	४३३	२२५	२३८
२.	१९६	१०९६	५१४	५८२
३	१०९	६२४	३०९	३१५
४	९४	५४०	२५६	२८४
५	७७	३८८	१९४	१९४
६	६२	३०१	१४०	१६१
७	९१	४७१	२१९	२५२
८	९७	५६२	२७४	२८८
९	४७	३१९	१४०	१७९
जम्मा :-	८५९	४७६४	२२७१	२४९३

३० गा.वि.स लटिनाथ

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	८४	५६२	२६९	२९३
२.	७७	४७६	२२३	२५३
३	३५	२५३	१३२	१२१
४	५७	३६१	१६६	१९५
५	६१	३५८	१७६	१८२
६	८२	४४८	२०८	२४०
७	७५	४५५	२१९	२३६
८	५९	३५३	१७१	१८२
९	१०२	६५४	३३४	३२०
जम्मा:-	६३२	३९२०	१८९८	२०२२

३१ गा.वि.स.लाली

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	११७	५९६	२९१	३०५
२.	७९	३९६	१८२	२१४
३	२३	१४६	६२	८४
४	१०९	५४७	२४८	२९९
५	४०	२२४	१०९	११५
६	५५	३०६	१३८	१६८
७	५६	२८४	१२५	१५९
८	६०	२९२	१४३	१४९
९	५८	२९३	१३६	१५७
जम्मा :-	५९७	३०८५	१४३४	१६५१

३२ गा.वि.स शंकरपुर

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	९९	५९५	२९६	२९९
२.	१२१	६५७	३२४	३३३
३	११५	५९९	२९३	३०६
४	३६	२१७	१०२	११५
५	४१	२४१	१११	१३०
६	२८	१३२	६८	६४
७	३६	१८३	९२	९१
८	३४	१९२	८७	१०५
९	३१	१८०	८१	९९
जम्मा:-	५४१	२९९६	१४५४	१५४२

३३ गा.वि.स.शिखर

३४ गा.वि.स समौलि

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	३९	२६३	१३०	१३३	१	७५	४२०	१८४	२३६
२	४०	२१९	१०३	११६	२	६७	३३१	१५५	१७६
३	९४	५३५	२६४	२७१	३	११२	६२१	३१०	३११
४	५०	२९२	१३५	१५७	४	११२	५९७	२५०	३४७
५	३२	१६२	८२	८०	५	७९	४४७	२१५	२३२
६	२९	१७२	८८	८४	६	१०८	५७३	२६६	३०७
७	४३	२८२	१३९	१४३	७	११०	५८५	२७६	३०९
८	३३	२२७	१२०	१०७	८	७४	३८२	१८५	१९७
९	४९	३०८	१४५	१६३	९	७३	३५८	१६४	१९४
जम्मा :-	४०९	२४६०	१२०६	१२५४	जम्मा:-	८१०	४३१४	२००५	२३०९

३५ गा.वि.स.सिप्टी

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	४८	३०९	१६८	१४१
२	७१	४०३	१८३	२२०
३	१०१	५६१	२८०	२८१
४	७९	४४६	२१७	२२९
५	६९	३७३	१८८	१८५
६	५३	३१३	१५४	१५९
७	१०५	५५६	२७५	२८१
८	६०	३५७	१७८	१८९
९	५६	३१९	१६३	१५६
जम्मा :-	६४२	३६३७	१८०६	१८३१

३६ गा.वि.स.सितोला

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	५३	३३४	१७८	१५६
२	४९	२७८	१२२	१५६
३	४४	२३५	११७	११८
४	७२	४४३	२२५	२१८
५	१८	८१	४३	३८
६	३०	१५९	७०	८९
७	७६	५०९	२४०	२६९
८	३६	२३६	११९	११७
९	५०	३३७	१७१	१६६
जम्मा:-	४२८	२६१२	१२८५	१३२७

३७ गा.वि.स.सुनसेरा

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
----------	---------------	----------------	-------	-------

३८ गा.वि.स.शेरी

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
---------	---------------	----------------	-------	-------

१	४५	२७३	१४३	१३०	१	४६	२५६	१२५	१३१
२.	५५	३०७	१४४	१६३	२.	४०	२०९	१०४	१०५
३	४२	३५४	१३४	१२०	३	२२	११४	५२	६२
४	७१	४०३	२०५	१९८	४	४१	२२८	११७	१११
५	६२	३३४	१६१	१७३	५	६५	३५३	१७२	१८१
६	११२	७१०	३४४	३६६	६	३३	१८१	९४	८७
७	५९	३७७	१९१	१८६	७	२५	१७४	९३	८१
८	४८	२८०	१५१	१२९	८	४०	२४१	१२४	११७
९	५१	२७३	१३०	१४३	९	६७	३९०	२००	१९०
जम्मा :-	५४५	३२११	१६०३	१६०८	जम्मा:-	३७९	२१४६	१०८१	१०६५

३९ गा.वि.स. हिकिला

वडा. नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	७४	४८१	२३१	२५०
२.	५५	३२०	१५२	१६८
३	२९	१६९	८२	८७
४	३७	२६३	१३७	१२६
५	४४	२६२	१२६	१३६
६	३८	२७१	१४८	१२३
७	३१	२०७	१०५	१०२
८	५५	३७४	२०९	१६५
९	३६	२३६	१२८	२०८
जम्मा :-	३९९	२५८३	१३१८	१२६५

४० गा.वि.स हुति

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	३२	२१४	९७	११७
२.	४७	२६९	१२९	१४०
३	५५	३४२	१७२	१७०
४	५७	३५४	१६८	१८६
५	३९	२४८	१२४	१२४
६	५४	३५२	१५९	१९३
७	३९	२५४	१२०	१३४
८	६४	३७१	१६९	२०२
९	५२	२९०	१४६	१४४
जम्मा:-	४३९	२६९४	१२८४	१४१०

४१ गा.वि.स. हुनैनाथ

वडा.नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	३३	१९१	९६	९५
२.	३५	१८५	८८	९७
३	१८	९३	३६	५७
४	२५	१३९	६७	७२
५	३६	१९४	९८	९६

६	४७	२६४	१२०	१४४
७	३४	१९९	८९	११०
८	३०	१६५	७७	८८
९	३८	२०१	८४	११७
जम्मा:	२९६	१६३१	७५५	८७६
-				

स्रोत:- राष्ट्रिय जनगणना २०५८ ।

तालिका नं ६.२ : उमेर लिङ्ग अनुसार जनसंख्या विवरण

क्र .स	उमेर समुह	जनसंख्या			लैङ्गिक अनुपात
		जम्मा	पुरुष	महिला	
१	०-४	१६११६	८१७१	७९४५	१.०३
२	५-९	१७९४१	८९९७	८९४४	१.०१
३	१०-१४	१६५०३	८२३५	८२६८	१.००
४	१५-१९	१२३६२	५८६५	६४९७	०.९०
५	२०-२४	१०१४०	४४८४	५६५६	०.७९
६	२५-२९	८५८३	३७८०	४८०३	०.७९
७	३०-३४	७२९७	३५०४	३७९३	०.९२
८	३५-३९	६५५७	३१६७	३३९०	०.९३
९	४०-४४	५६७१	२७६६	२९०५	०.९५
१०	४५-४९	४९७२	२५०८	२४६४	१.०२
११	५०-५४	४१४६	२१५८	१९८८	१.०९
१२	५५-५९	३४५७	१८७६	१५८१	१.१९
१३	६०-६४	३०६५	१५०६	१५५९	०.९७
१४	६५-६९	२१०८	१०५५	१०५३	१.००
१५	७०-७४	१५०१	८४२	६५९	१.२८
१६	७५ भन्दा माथि	१५७७	८७७	७००	१.२५
१७	जम्मा	१२१९९६	५९७९१	६२२०५	०.९६

स्रोत :- National Report के.त.वि.

तालिका नं ६.३ जातजाती अनुसार जनसंख्या बितरण

जातजाति	संख्या	जातजाती	संख्या	जातजाती	संख्या
क्षेत्री	७३,२५४	ब्राहमण पहाडी	२२५३१	मगर	९५
थारु	५७	तामाङ्ग	२५	नेवार	१७९
मुस्लिम	३०	कामी	६४४९	यादव	४९
राई	१२४	गुरुङ्ग	२५८	दमाई, ढोली	६९९
लिम्बु	४	ठकुरी	८०४८	सार्की	२१९४
तेली	२७	हरिजन, चमार, राम	८१	कोईरी	१६४
सन्यासी	१८६४	धानुक	२९	मूसहर	६
दुसध/पासवान/पासी	४	राजपुत	७	सेर्पा	१६
सोनार	७६	ब्राह्मण तराई	८०	बानीया	२
घर्ति / भुजेल	८	मल्लाहा	६	हजाम/ठाकुर	१
सुढी	२	लोहार	२६६६	माभी	२
कुम्हार	२	दनुवार	४	चेपाङ्ग / प्रजा	१
कायस्थ	१८	बढई	१८०	मारवाडी	९०
सतार, सन्थाल	८०	गन्नाई	२	राजभर	१
भोटे	१७	नुराङ्ग	१९२	पहरी	४२
बोटे	८	आदीवासी / जनजाती	१२३	राजी	२२
व्यासी	९४६	ह्यु	१	अन्य दलित	८३४
नखुलेको	४०६				

तालिका नं.६.४: मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको विवरण

क्र.सं.	मातृ भाषाको नाम	ईकाई	जम्मा	कैफियत
१.	नेपाली	प्रतिशत	९७.२९	
२.	ब्यासी	प्रतिशत	१.३	
३.	तिब्बती	प्रतिशत	१.०१	
४.	हिन्दी	प्रतिशत	०.०७	
५.	मगर	प्रतिशत	०.०३	
६.	अन्य	प्रतिशत	०.३	
जम्मा		प्रतिशत	१००	

स्रोत :- दार्चुला जिल्ला : एक चिनारी,के.त.वि.

तालिका नं.६:५: साक्षरताको विवरण (लिङ्ग खुल्ने गरि)

क्र.सं.	गा.वि.स.को नाम	६ वा ६ भन्दा माथिका जम्मा जनसंख्या			पढ्न लेख्न सक्ने साक्षर जनसंख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
१.	धौलाकाट	२२०८	११०९	१०९९	१०५१	८०४	२४७
२.	ब्याँस	५३८	३१२	२२६	२७०	१८४	८६
३.	राप्ला	१०७०	५३७	५३३	४८५	३१५	१७०
४.	सुन्सेरा	२७०२	१३७६	१३२६	१३८१	९७०	४११
५.	धारी	३२१६	१५२०	१६९६	१३५७	९३०	४२७
६.	पिपलचौरी	१८९६	८८४	१०११	८७६	५७६	३००
७.	हिकिला	२२१८	११०७	११११	१०५९	७२४	३३५
८.	हुती	२२५५	१०३४	१२२१	११२३	७३३	४०१
९.	काटै	२४३०	१२२२	१२०८	१२६३	८७२	३९१
१०.	खलंगा	४७९६	२५४१	२२५५	३४२७	२२५८	११६९
११.	छापरी	२४१८	११८७	१२३१	११८१	७९५	३८६
१२.	ब्रह्मदेव	१७१५	८५७	८५८	६९५	५१८	१७७
१३.	धाप	४१५३	१९६७	२१८६	२३७१	१४६४	९०७
१४.	भगवती	२६४०	१२७३	१३६७	१४२७	८७२	५५५
१५.	मालिकार्जुन	१८७५	९१६	९५९	७३८	५०७	२३१
१६.	शंकरपुर	२६२९	१३०७	१३२२	१६२४	१०६२	५६२

१७.	उकु	३३९४	१५७४	१८१९	२०७८	१२१३	८६५
१८.	दत्तु	१९७४	८९२	१०८२	१२५१	६९५	५५६
१९.	लाली	२५७६	११३२	१४३५	१४३३	८४२	५९१
२०.	खरकांडा	२४२१	१०५०	१३७१	११५४	७१८	४३६
२१.	डाडाकोट	१७६५	८१३	९५२	११४०	६६७	४७२
२२.	हुनैनाथ	१४१५	६३१	७८३	५९१	३१८	२७३
२३.	ग्वानी	३४१३	१६९०	१७२२	१२९२	१००२	२९०
२४.	बोहरीगाँउ	३१९२	१५४४	१६४८	१६५८	१०६५	५९३
२५.	रिठाचौपाता	३९९५	१९४९	२०४६	२०५१	१३७१	६८०
२६.	समौली	३६४३	१६९०	१९५३	१५२०	९५८	५६२
२७.	गोकुलेश्वर	२९७३	१४९४	१४७९	१५५८	१०९८	५००
२८.	देथला	२९१०	१३५९	१५५१	१३८२	९२२	४६०
२९.	रानीशिखर	१९१७	९५३	९६४	८१०	५९१	२१९
३०.	तपोवन	१८४६	८८०	९६६	९७७	५९९	२७८
३१.	शिखर	२०६६	१०१२	१०५५	१००४	७४१	२६३
३२.	सितौला	२१४३	१०८५	१०५८	९६७	६१४	३५३
३३.	सेरी	१६९१	८६१	८३०	५७०	४१६	१५४
३४.	खण्डेश्वरी	२१२५	१०८५	१०४०	११२६	७९३	३३३
३५.	गुल्जर	२९४९	१४३१	१५१८	११७९	७९३	३८६
३६.	घुसा	१००४	५००	५०४	४५३	२९५	१५८
३७.	लटीनाथ	३२१४	१४८०	१७३६	१३६६	९०६	४६०
३८.	ईयरकोट	१५२७	७४१	७८६	४१९	३२२	९७
३९.	खार	२९५६	१४८५	१४७१	११८६	९३०	२५६
४०.	धुलिगाडा	३१०१	१४७८	१६२३	१०२३	७९३	२३०
४१.	सिप्टी	३०६४	१५००	१५६४	९४३	७५१	१९२

स्रोत:- राष्ट्रिय जनगणना २०५८ ।

तालिका नं. ६.६ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

VDC	Total	Hindu	Bouddha	Islam	Jain	Christian	Sikha	Bahai	Not Stated
Bhagawati	३०३६	३०३५	१	०	०	०	०	०	०
Boharigaon	३८६४	३८३६	०	०	०	०	०	०	१
Brahmdev	१९८८	१९८८	०	०	०	०	०	०	०
Byash	६५३	६००	५३	०	०	०	०	०	०
Chhapari	२८०८	२७९५	१२	०	०	०	०	०	०
Dadakot	२०४६	२०४६	०	०	०	०	०	०	०

Dattu	୨୨୩୧	୨୨୩୧	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Dethala	୩୫୭୫	୩୫୭୫	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Dhap	୪୮୮୮	୪୮୮୮	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Dhari	୩୮୧୧	୩୮୮୪	୦	୦	୦	୦	୦	୧୫	୦
Dhaulakot	୨୫୮୧	୨୫୭୪	୨	୦	୫	୦	୦	୦	୦
Dhuligada	୩୭୩୨	୩୭୩୦	୦	୦	୧	୦	୦	୦	୧
Earkot	୨୧୦୮	୨୧୦୬	୨	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Ghusa	୧୨୧୩	୧୨୧୩	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Gokuleswar	୩୪୪୭	୩୪୩୭	୧୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Guljar	୩୬୪୮	୩୬୩୧	୧୩	୦	୪	୦	୦	୦	୦
Gwani	୪୧୧୬	୪୧୧୬	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Hikil	୨୫୮୩	୨୫୮୩	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Hunainnath	୧୬୩୧	୧୬୩୧	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Huti	୨୬୧୪	୨୬୧୩	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୧
Kantai	୨୮୬୫	୨୮୫୭	୪	୦	୧	୦	୦	୦	୩
Kharkanda	୨୧୭୪	୨୧୭୪	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Khalanga	୫୭୬୪	୫୭୪୪	୧୨	୮	୦	୦	୦	୦	୦
Khandeswari	୨୫୮୭	୨୫୮୧	୧	୦	୦	୨	୦	୧	୨
Khar	୩୬୬୬	୩୬୬୪	୧	୧	୦	୦	୦	୦	୦
Lali	୩୦୮୫	୩୦୮୫	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Latinath	୩୧୨୦	୩୧୧୮	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୨
Malikarjun	୨୨୪୧	୨୨୪୮	୦	୦	୦	୧	୦	୦	୦
Pipalchauri	୨୧୩୭	୨୧୩୭	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Ranishikhar	୨୨୮୭	୨୨୮୭	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Rapla	୧୨୦୭	୧୨୦୭	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Rithachaupata	୪୭୬୪	୪୭୬୪	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Shankarpur	୨୧୧୬	୨୧୮୧	୭	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Sharmoli	୪୩୧୪	୪୩୧୪	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Sheri	୨୧୪୬	୨୧୪୦	୦	୦	୦	୦	୬	୦	୦
Shikhar	୨୪୬୦	୨୪୬୦	୦	୩	୦	୦	୦	୦	୦
Sipti	୩୬୩୭	୩୬୩୪	୦	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Situala	୨୬୧୨	୨୬୦୮	୧	୦	୦	୦	୦	୩	୦
Sunsera	୩୨୧୧	୩୨୦୧	୨	୦	୦	୦	୦	୦	୦
tapoban	୨୧୧୫	୨୧୧୪	୧	୦	୦	୦	୦	୦	୦
Uku	୩୧୩୧	୩୧୩୦	୦	୦	୦	୦	୧	୦	୦

स्रोत:- राष्ट्रिय जनगणना २०५८ ।

तालिका नं.६.७: व्यक्तिगत घटना सम्बन्धि विवरण

सि.नं.	व्यक्तिगत घटना विवरण	२०६१ बैसाख देखि चैत्र मसान्तसम्म दर्ता भएको संख्या			२०६२ बैसाख देखि चैत्र मसान्तसम्म दर्ता भएको संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१.	जन्म	४८५	४५१	९३६	४९१	६१९	१११०
२.	मृत्यु	६१	२०८	२६९	३२	१३३	१६५
३.	विवाह	-	-	३३२	-	-	३०४
४.	वसाई सराई						
५.	आएको संख्या	-	-	२०९	-	-	१२३
६.	गएको संख्या	-	-	२८	-	-	५०
७.	सम्बन्ध विच्छेद	-	-	४३८	-	-	४४५

स्रोत:- जि.वि.स., दार्चुला ।

खण्ड : ७ : कृषि सम्बन्धि विवरण

तालिका नं.७.१: प्रमुख वालीहरु

क्र.सं.	बालीको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.ट.)	कैफियत
१.	धान	४४९०	१०७७६	
२.	मकै	५५१५	१२१३३	
३.	गहु	५९८०	१३१५६	
४.	जौ	१०५०	७३५	
५.	कोदो	१३२८	७९७	
६.	उवा	४४०	३०८	
७.	फापर	१०५	५३	
८.	तोरी	१५०	१५०	
९.	भटमास	८७०	९५७	
१०.	मसुरो	६९	४१	
११.	गहत	१४५	८७	
१२.	मास	२४५	१४७	
१३.	राजमा	३६	४७	
१४.	उखु	२८	४२०	
१५.	आलु	७६५	११०९३	
१६.	तरकारी	८७०	१०४४०	
१७.	अदुवा	७८	९३६	
१८.	खुर्सानी	५४	८१	
१९.	बेसार	३१	२१७	
२०.	लसुन	३३	१९८	
२१.	सुन्तला जातका फलफुल	१२८	१२८०	
२२.	हिउदे फलफुल	११८	१०६२	
२३.	सदाबहार फलफुल	४५	४५०	

स्रोत:- दार्चुला, कृ.वि.का. तथ्याङ्क एक भलक २०६१/०६२ ।

तालिका नं. ७.२ : स्वामित्व र आकार अनुसार कृषि चलनको क्षेत्र

जमिनको आकार	कृषि चलन परिवार			जम्मा
	संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)		
		खेत	पाखो	
जग्गा नभएका कृषि चलन	७०	—	०.४	०.४

जग्गा भएका कृषि चलन	१९८०३	६३७९.७	११,१२७.४	१७,५०७.१
०.१ हेक्टर भन्दा तल	१३९	—	६.४	६.४
०.१ हेक्टर र ०.२ हेक्टर भन्दा तल	७९३	३६.३	७८.५	११४.८
०.२ हेक्टर र ०.५ हेक्टर भन्दा तल	५११८	६४९.८	१०६३.५	१७१३.३
०.५ हेक्टर र १ हेक्टर भन्दा तल	६९५३	१९७६.३	२८९८.३	४८७४.७
१ हेक्टर र २ हेक्टर भन्दा तल	५२८५	२५०५.५	४४३७.१	६९४२.६
२ हेक्टर र ३ हेक्टर भन्दा तल	१११३	६००.५	१९०९.९	२५१०.४
३ हेक्टर र ४ हेक्टर भन्दा तल	३७५	५६८.८	६६२.९	१२३१.७
४ हेक्टर र ५ हेक्टर भन्दा तल	२८	४२.४	७०.७	११३.२
५ हेक्टर र १० हेक्टर भन्दा तल	—	—	—	—
जम्मा	१९८७३	६३७९.७	१११२७.८	१७५०७.५

स्रोत:- National sample census of agriculture २००१ र २००२, दार्चुला
तालिका नं. ७.३ कृषि क्षेत्रमा संलग्न रोजगारीको विवरण

सि. न.	कृषिमा संलग्न कामदार				कृषिमा संलग्न स्थायी कामदार		
	स्थायी कामदार भएका परिवार संख्या	ज्यालादारीमा काम लगाउने परिवार	ज्यालादारी र स्थायी कामदार भएका परिवार संख्या	कामदार नलगाउने परिवारसंख्या	जम्मा	पुरुष	महिला
१	३०६	१३०७	१३९	१८१२१	४३२	३६२	७०

स्रोत:- National sample census of agriculture २००१ र २००२,

तालिका नं. ७.४ : भू - उपयोगको अवस्था

सि.न.	विवरण	क्षेत्रफल (हेक्टर)	कैफियत
१	कुल खेती योग्य जमिन	२९५४४	
२	खेति गरिएको जमिन	२२५७३	
३	सिंचित	३२४५	
४	असिंचित	१७९२९	
५	वन जंगल	७२९८२.३०	
६	चरिचरन	२४९६४	
७	भाडी बुट्यान	६५५५	
८	अन्य	९८९१४	
९	जम्मा	२३२९५९.३०	

स्रोत:- भू.सं.का, दार्चुला, वार्षिक प्रतिवेदन २०६१/०६२ ।

तालिका नं. ७.५ : पशुपन्थी सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	पशुपन्थीको नाम	स्थानीय	वर्णशंकर	उन्नत	जम्मा	कैफियत
१.	गाई / गोरु	६३६८८	६८०	२४	६३३९०	
२.	भैसी / राँगो	३५५१४	१५९५	२८	३७१३७	
३.	बाखा	७२६५३	४४०७	०	७७०६०	
४.	भेडा	१६८०५	०	०	१६८०५	
५.	सुंगुर	३९१	०	२७९	६७०	
६.	कुखुरा	४५५१५	३३५	०	४५८५०	
७.	भ्रुपु	११०	०	०	११०	
८.	चौरी	२२८	०	०	२२८	
९.	खच्चड	२०५	०	०	२०५	
१०.	घोडा, घोडी	१०४	०	०	१०४	
११.	बछेडा, बछेडी	३१	०	०	३१	

स्रोत:- जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, दार्चुला, वार्षिक प्रतिवेदन २०६३/०६४ ।

तालिका नं.७.६: जैविक विविधता सम्बन्धी विवरण

७.६.१ वनस्पतिहरु :-

यहांका प्रमुख वनस्पतिहरु मध्ये देवदार, बाज, सल्लो, साल, टुणी, उतीस, सिमल, चिउरी, लालीगुराँस, बाँस, कोइराल, साज, सानन, धुईयो, मौनेठी, पैयो, जामुन, आदि प्रमुख हुन ।

७.६.२.जडीबुटी :-

यहांका प्रमुख जडीबुटीहरु यासाँगुम्बा, पाँचऔले, भ्रुयाउ, भुतकेश, भोजपत्र, भ्याकुर, दालचिनी, टिमुर, पाषाणवेद, पदमचाल, दारुहल्दी, तितेपाति, गुच्ची च्याउ, कुमकुम, सिकाकाई, सतुवा, सेतक, चिनी, कुटकी, काफलबोका, ओखरबोका, धुपीपात, तेजपात, र रिठा, सुगन्धवाल, विष, बोभो, धतुरो, गोकुलधुप, गुजरगानो, जटामासी, छतिवन, अलैची, अमला, असुरो, अंगेरी, वनलसुन, भलामी, ओखर, उन्नु, ईन्द्रेणी, सतुवा, वज्रदन्ती, लौठसल्ला, गनानी, कांकडसिगी, कर्कलो, काँस, कटुस, लालगेडी, नीम, पुदिना, सयपत्री, सिस्नु सिउडी, गीठा, मजिठो, नुनढिकि, तरुल, भृगराज, घङ्गयारी, गर्जो, जामुनी, सिलाजित, ज्वानो, घोडताप्रे, नागकेशर, सजिवन, सर्पगन्धा आदि रहेका छन् ।

तालिका नं.७.७: रे.पो.अनसार सामुदायिक वनको एकिकृत तथ्याङ्क

क्र.सं.	रे.पो.को.नाम	रे.पो.अन्तरगत पर्ने गा.वि.स.	जम्मा क्षेत्रफल हेक्टर	रुख भएको वनले ढाकेको क्षेत्रफल	सा.व. संख्या	सा.व.को क्षेत्रफल	लाभान्वित घरधुरी
१.	खलंगा	खलंगा,धारी,छापरी,बह्रम देव,दत्तु,भगवती,धाप	१६७३७.९	८५०५.६	३९	१३३६.८४	२४००
२.	जोलजिवि	जेलजिवि,उकु,मालिकाजु न,शंकरपुर डाडाकोट, हुनैनाथ	८३३७.१	४४९९.३	३२	८८०.५६	१७१६
३.	गोकुलेश्वर	गोकले,रानिशिखर,बोहरी गाउ,ग्वानी	७७५.४	२९६९.१	२९	५९६.२४	२१६४
४.	खार	खार,सिप्टी,ईयरकोट,काटै	१५५८६.२	६८७३.६	३३	७०१.१३	२३६४
५.	देथला	देथला,शिखर, धुलिगाडा, शेरी, तपोवन	१२३६४.४	३९८३.९	१७	२१७.०२	१०९६
६.	लाली	लाली,खरकडा,शर्मौली, रिठाचौपाता	७९८३.९	२८६२.६	२४	४०३.७३	११६४
७.	खण्डेश्वरी	खण्डेश्वरी, लटिनाथ, गुल्जर,सितौला,घुसा	७८२२७.८	३१५०२.२	२४	७००.७२	१६३०
८.	राप्ला	राप्ला, धौलाकोट,ब्याँस, पिपलचौरी, सुन्सेरा, हिकिला, हुति	८६००६.८	१३३७८.५	२८	१५२२८.१	२५५८
कुल जम्मा		४१	२३२९५९.५	७४५७४.९	२२६	२००६४.२५	१५०९२

स्रोत:- जिल्ला वन कार्यालय, दार्चुला, विश्लेषण प्रतिवेदन २०६१/०६२ ।

तालिका नं.७.८: कृषि ऋण सम्बन्धि विवरण

क्र.सं.	विवरण	एकाई	मान	कैफियत
१.	जम्मा कृषि चलन परिवार	संख्या	१९,८७३	
२.	जम्मा क्षेत्रफल	हेक्टर	१७,५०७.५	
कृषि ऋण आवश्यकता सम्बन्धि विवरण				
३.	कृषि ऋण आवश्यकता भएका	संख्या	१३,६१५	
४.	कृषि ऋण आवश्यकता नभएका	संख्या	६,२५८	
कृषि ऋणको उद्देश्य				
५.	खाद्यान्न वाली खेती	संख्या	१२५	
६.	नगदेवाली खेती	संख्या	५६	
७.	तरकारी खेती	संख्या	२९२	
८.	फलफूल खेती	संख्या	१२२४	
९.	पशु पालन	संख्या	४७७०	
१०.	कुखुरा पालन	संख्या	३४८	

११.	मत्स्य पालन	संख्या	१४	
१२.	कृषि औजार	संख्या	१४	
१३.	कृषि सामग्री	संख्या	६४०	
१४.	अन्य	संख्या	१४	

स्रोत:- National sample census of agriculture २००१ र २००२,

खण्ड ढ उत्पादन र व्यापारीक प्रतिष्ठान

तालिका नं. ढ.१ प्रमुख सूचकहरु

सि.न.	विवर	सख्या	कैफियत
१	उत्पादन सम्बन्धित प्रतिष्ठान	-	
२	व्यापारीक प्रतिष्ठान	२२१	
३	साना र धरेलु उद्योगहरु	२२३	

स्रोत:- घ.तथा सा.उ.वि.स.र दा.उ.वा.संघ दार्चुला, आ.व.२०६३/०६४ ।

खण्ड ९ : सेवा सम्बन्धि जानकारी

तालिका नं.९.१ : प्रमुख सेवा सम्बन्धी सूचकहरु

सि.न.	विवरण	सँख्या	कैफियत
१.	होटल लज रिसोर्ट	X	
	क.स्टार होटल	X	
	ख.तन् स्टार होटल	१४	
	ग.वार होटल	X	
	घ.हिमाली पहाडी रिसोर्ट	X	
२.	मसाज सेन्टर	X	
३.	राष्ट्रिय/ अन्तरराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरु	६९	
४.	सवारी साधन (मेकानिकल)	X	
५.	सवारी साधन (गैर मेकानिकल)	X	
६.	चलचित्रघर	X	
७.	स्थानिय पत्रपत्रिका	३	
८.	रँगशाला	X	
९.	स्वास्थ्य क्लव	X	
१०.	सार्वजनिक पुस्तकालय	X	

स्रोत:- शा.त.का.द्वारा संकलित

खण्ड १० सुशासन सम्वन्धि विवरण

सि.न.	कार्यालयको नाम	कुल पद संख्या	अधिकृत स्तर		सहायक स्तर		क्षेणी विहिन	
			कार्यरत	रिक्त	कार्यरत	रिक्त	कार्यरत	रिक्त
१.	श्री दार्चुला जिल्ला अदालत	१९	१	१	९	३	५	—
२.	श्री जिल्ला प्रशासन कार्यालय दार्चुला	१६	२	—	७	१	५	१
३.	श्री जि. वि. स.को कार्यालय दार्चुला	११९	१९	१	८९	६	११	—
४.	श्री जिल्ला शिक्षा कार्यालय	२०	६	१	९	१	३	—
५.	श्री जिल्ला हुलाक कार्यालय	१४९	—	१	१८	८	१०४	१८
६.	श्री जि.ज. स्वा. का. दार्चुला	२७०	१९	३	१६३	११	६७	—
७.	श्री जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	३१	२	२	१५	२	१०	—
८.	श्री को. ले.नि.का. दार्चुला	११	—	१	५	२	३	—
९.	श्री जिल्ला वन कार्यालय दार्चुला	६९	१	—	२१	७	३४	६
१०.	श्री जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	४१	१	१	२४	१	१४	४
११.	श्री महिला विकास कार्यालय	१२	—	१	८	१	२	—
१२.	श्री जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय	६	१	—	२	१	२	—
१३.	श्री जिल्ला सिंचाई कार्यालय	१२	१	—	७	३	४	—
१४.	श्री जिल्ला मालपोत कार्यालय	१९	—	१	१०	२	४	२
१५.	श्री जिल्ला भु. संरक्षण कार्यालय	१०	—	१	३	३	३	—
१६.	श्री जिल्ला आर्युवेद स्वास्थ्य केन्द्र	१९	४	—	४	३	८	—
१७.	श्री जिल्ला प्राविधिक कार्यालय	२२	१	—	१७	२	२	—
१८.	श्री शाखा तथ्याङ्क कार्यालय	९	—	१	५	१	२	—
१९.	श्री राष्ट्रिय अनुसन्धान कार्यालय	—	—	—	—	—	—	—
२०.	श्री सिमा प्रशासन कार्यालय	५	—	१	१	१	२	—
२१.	श्री कारागार शाखा दार्चुला	७	—	—	२	१	४	—
२२.	श्री नापी शाखा दार्चुला	७	—	—	४	१	२	—
२३.	श्री पशु क्वारेन्टाईन चेक पोष्ट	२	—	—	१	—	१	—
२४.	श्री बैतडी दार्चुला सडक कार्यालय	२०	—	१	१०	२	७	—
२५.	श्री जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	६	१	—	३	—	२	—
२६.	श्री जिल्ला छोटी भन्सार	१५	—	—	१	४	५	५
२७.	श्री खा. पा. तथा स.डि.कार्यालय	१९	१	—	१२	३	३	—
२८.	श्री जिल्ला प्रहरी कार्यालय	३१७	४५	—	२६४	२	८	—
२९.	श्री घरेलु तथा सा. उ. वि. स.	८	१	—	४	—	३	—
३०.	श्री रा. वा. वैङ्ग	१४	१	—	६	—	७	—
३१.	श्री कृ. वि. वैङ्ग	७	१	—	२	२	२	—
३२.	श्री नेपाल टेलिकम	९	—	—	४	—	५	—
३३.	श्री दार्चुला वि. प्रा. लि.	१६	१	—	११	—	४	—

११. न्याय र कानून सम्बन्धी विवरण :-

तालिका नं ११.१ मुद्रा सम्बन्धी विवरण :-

आ.ब. २०६०।०६१

सि.नं	नाम	दर्ता	फछ्यौट
१	देवानी	१२	५
२	फौजदारी	२२	१५
३	जम्मा	३४	२०

स्रोत:- दार्चुला जिल्ला अदालत

तालिका नं ११.२ फौजदारी मुद्रा सम्बन्धी विवरण :-

सि.नं	अपराधको किसिम	दर्ता	फछ्यौट	कैफियत
१	हत्या	२	१	
२	आत्महत्या	-	-	
३	आगजनी	-	-	
४	अपहरण	-	-	
५	बलात्कार	-	-	
६	सशस्त्र डकैती	-	-	
७	बेश्यावृत्ति	-	-	
८	यौन दुराचार	-	-	
९	दुर्व्यसनी	-	-	
१०	ज्यान मार्ने उद्योग	१	१	
११	चोरी	-	-	

१२.विविध

तालिका नं १२.१ समाचार पत्रपत्रिका सम्बन्धी विवरण :-

सि.नं	नाम	प्रकाशन प्रति	किसिम	कैफियत
१	-	-	-	-
२	-	-	-	-

तालिका नं १२.२ सार्वजनिक पुस्तकालय सम्बन्धी विवरण

सि.नं	पुस्तकालयको नाम	ठेगाना	पुस्तकालयको संख्या	पत्रिकाको संख्या	कैफियत
१	-	-	-	-	-
२	-	-	-	-	-
३	-	-	-	-	-